

DINC ƏHALI ATƏŞ ALTINDA!

Azərbaycan Hüquq Müdafiə Təşkilatları Monitoring Qrupunun Qarabağ uğrunda gedən Vətən Müharibəsi zamanı dinc əhalinin hədəfə alınması ilə bağlı

HESABAT

Bakı 2020, Oktyabr

Mündəricat

27 Sentyabr 2020: Azərbaycanın yaşayış məntəqələri hədəf alınır	3
Tərtər şəhəri: gün ərzində 300 raket zərbələri endirilir.....	6
Cəbhə xəttindən uzaq rayonların dinc sakinlərinin evləri dağılır	8
Gəncə şəhəri ballistik raket zərbəsi altında	11
Hərbi əməliyyatların getdiyi dövrdə mülki əhaliyə dəyən zərər	13
Raket zərbələri nəticəsində yaralanmış dinc əhali.....	15
Bərdə rayonuna 3 dəfə böyük dağıntılar törədən raket atılır	16
Dinc əhəlinin hədəf alınmasına reaksiyalar.....	20
Nəticə	21
Təkliflər	22
Əlavələr	23

27 Sentyabr 2020:

AZƏRBAYCANIN YAŞAYIŞ MƏNTƏQƏLƏRİ HƏDƏF ALINIR

2020-ci il sentyabrın 27-də səhər saat 6-da radələrində Ermənistan silahlı qüvvələri Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonları istiqamətində Azərbaycan ordusunun mövqelərini və yaşayış məntəqələrini iriçaplı silahlar, minaatanlar və müxtəlif çaplı artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutur. Ermənistan tərəfinin başladığı bu aqressiya qısa bir zamanda Azərbaycan rəhbərliyini cavab tədbirləri görməyə və Ermənistan silahlı qüvvələrinin dinc əhalini hədəf almasının qarşısını almağa məcbur edir.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan yaşayış məntəqələrini və hərbi mövqelərini atəşə tutması, mülki şəxslər və hərbcilər arasında ölənlər və yaralananların olması, bu hücumların qarşısının alınması məqsədilə Azərbaycan Ordusunun əks-hücum əməliyyatlarına başlaması ilə əlaqədar Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi vəziyyət elan edilməsi haqqında fərman imzalayır. 28 Sentyabr saat 00:00-dan Azərbaycanın bütün ərazisində hərbi vəziyyət rejimi qüvvəyə minir. Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Yevlax, Mingəçevir, Naftalan şəhərlərində, Abşeron, Cəbrayıl, Füzuli, Ağcabədi, Beyləqan, Ağdam, Bərdə, Tərtər, Goranboy, Göygöl, Daşkəsən, Gədəbəy, Tovuz, Şəmkir, Qazax və Ağstafa rayonlarında hərbi vəziyyət dövründə saat 21:00-dan saat 06:00-dək komendant saati tətbiq edilir.

Ermənistan ordusunun aqressiyasına cavab olaraq Azərbaycan ordusunun əks-hücumu ilə Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Qərvənd, Kənd Horadiz, Yuxarı Əbdürrəhmanlı, Cəbrayıl rayonunun Böyük Mərcanlı və Nüzgar kəndləri azad edilib, Ağdərə rayonu və Murovdağ istiqamətlərində düşmən postları dağıdılır, hakim yüksəkliklər nəzarətə götürülür. Bununla da Ermənistan tərəfinin provakasiyasına cavab olaraq başlanan əks hücum əməliyyatına start verilir və qarşı tərəf cəbhədə uğursuzluqlarını ört basdır etmək üçün Azərbaycanın cəbhə xətti boyu yerləşən və ondan çox uzaqda olan şəhərlərini hədəfə alır.

Erməni tərəfinin atdığı silahlar əsasən dinc sakinlərinin evlərinə, gecə saatlarında baş verir. Ermənistan tərəfinin döyüş bölgəsində istifadə etdiyi top və qumbaraatan mərmilərindən başqa Azərbaycanın cəbhə xəttindən uzaqda yerləşən rayonlara atdığı silahlar bunlardır:

R-17 Elbrus, ("Skad")

1961-1987-ci illərdə SSRİ tərəfindən istehsal olunmuş taktiki ballistik raketdir. R-17 "ELBRUS" ("SCUD-B" (raketin NATO kod adıdır) kompleksi raketlərinin hədəfdən yayınma dairəsi 450 metr təşkil edir. Nəzərə alsaq ki, sonuncu buraxılışı 1987-ci ildə baş tutan bu raketlər yetərincə köhnədir, indi bu raketlər dəqiq zərbə qabiliyyətini itirib və yayınma dairəsi daha böyükdür. Buna görə də "SKAD"lardan hərbi hədəflərin məhvi üçün istifadə etmək effektiv deyil. Raketin ağırlığı 6900 kq, uçuş məsafəsi isə 300 kilometrdir.

9K58 "Smerç" (BM-30)

Katyuşa nəslindən olan reaktiv yaylım atəşi sistemidir. Bu sistem 1970-ci illərin sonunda SSRİ-də istehsal olunmuş və 1987-ci ildə SSRİ Silahlı Qüvvələrinin arsenalında tətbiq edilir. Smerç

qısa məsafəli ballistik raket sistemi olan FROG-7-ni əvəz etmişdir. Raketin maksimum atış məsafəsi 90–124 km, maksimum məsafə isə 850 kilometrdir. 12 atış lüləsindən ibarət olan bu raketin məhvetmə radiusu 672.000 m² və hədəfi vurma dəqiqliyi isə 0.3% metr təşkil edir. (Bərdə şəhərinə atılan “Smerş” raketləri) Müəllif: Famil Mahmudbəyli

Hər iki silahın yaşayış məntəqələrinə, insanların sıx topladığı yerlərə atılması qadağan olunmuşdur.

(Bərdə Şəhərinə atılan raket)

Azərbaycan Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi Agentliyinin (ANAMA) əməliyyat qrupları tərəfindən Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən atılmış 20-dən çox 9M528 raketini (SMERÇ) aşkar olunub. Həmin raketlərdən 9 ədədinin içərisindən 9M525 bombacılarına rast gəlinib ki, bu bombacılar da “Kaset sursatlar haqqında” Konvensiyaya görə qadağan olunmuş sursatlar sinifinə daxildir. Həmçinin qeyd olunan ərazidə aparılmış əməliyyat-axtarış

tədbirləri zamanı 9M525 kaset tipli raketinin “bombacıları daşıma konteyneri və paylama boruları”-nın da aşkarlanması bu tipli raketlərin istifadəsini təsdiq edən amillərdəndir.

Ümumilikdə ANAMA tərəfindən 27 sentyabr - 27 oktyabr 2020-ci il tarixlərində Ağdam, Ağdaş, Ağcabədi, Bərdə, Beyləqan, Biləsuvar, Cəbrayıl, Goranboy, Naftalan, Kürdəmir, Füzuli, Tərtər, Tovuz, Şəmkir, Hacıqabul, Zərdab, Xızı, Oğuz, Qəbələ rayonları, Gəncə və Mingəçevir şəhərləri ərazisində ev və həyətyanı sahəyə, neft kəmərinin yaxınlığına, Mingəçevir İES-in ərazisinə, Bakı-Tbilisi-Ceyhan Boru Kəmərinin yaxınlığına 298 ədəd partlamamış hərbi sursat, 1627 ədəd piyada əleyhinə mina, 51 ədəd tank əleyhinə mina, 236 ədəd tank

əleyhinə minanın partladıcısı, 76 ədəd detonator, 1 149 ədəd 9N235 bombacıları, 1 180 ədəd müxtəlif çaplı patronlar, 1 ədəd qaz qumbarası, 17 ədəd hərbi məqsədlər üçün istifadə olunan meteoroloji radiopelenqator, 6 ədəd dron (zərərsizləşdirilib), 2 ədəd raketin mikrosxemi və 506 ədəd partlamış raket hissələri aşkar olunub.¹

¹ <https://news.milli.az/incident/892844.html>

Azərbaycan Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi Agentliyin (ANAMA) müxtəlif rayonlara atılmış raketlərin qalıqları.

TƏRTƏR ŞƏHƏRİ: GÜN ƏRZİNDƏ 300 RAKET ZƏRBƏLƏRİ ENDİRİLİR

olan 307 nəfər həlak olmuşdur.

Tərtər rayonu Kiçik Qafqazın şimal-şərq ədəklərində, Qarabağ düzündə yerləşir cəbhə xəttinə yaxın olan rayonlardan biridir. Sahəsi 957 km², əhalisi 104,200 min nəfər olan rayonun mərkəzi Tərtər şəhəridir. Rayon mərkəzi və bir neçə kəndləri cəbhə xəttinə yaxın olduğu üçün daimi olaraq ermənilər tərəfindən snayper atəşinə məruz qalmışdır. 1994-cü ildə Qarabağ müharibəsi dövründə rayonun ərazisi güclü dağıntılara məruz qalmışdır. Müharibə dövründə Tərtər rayonundan

2016-cı il aprel eskalasiyası zamanı rayon ərazisinə ermənilər tərəfindən yüzlərlə raket, xüsusən fosforlu raket atılmışdır. Bununla yanaşı son 5 il ərzində 15 nəfər rayon əhalisi öz əkin sahələrində işləyərkən ermənilərin basdırdığı minalara düşmüş və ciddi zədə almışlar.

Tərtər rayonu məcburi köçkünlərin kompakt yaşadığı rayonlardan biridir. Buranın təbiətinin Dağlıq Qarabağın və işğal olunmuş rayonların təbiətinə yaxın olduğu üçün məcburi köçkün düşmüş insanlar daha çox bu rayonun ərazisində məskunlaşmağa üstünlük vermişlər.

(Tərtər rayonu Şıxarx qəsəbəsi, məcburi köçkünlər üçün salınmış qəsəbədə dağıntılar. Müəllif Seymur Kazımov)

Ermənistan silahlı qüvvələrinin Tərtər şəhərini ağır artilleriyadan atəşə tutması sentyabrın 27-dən başlayaraq bu günə kimi davam etməkdədir. Sentyabrın 27-dən ən çox ziyan çəkən məntəqələrdən biri də Tərtər şəhəri və Tərtərin Şıxarx qəsəbəsində yerləşən yaşayış məhəlləsidir. Məcburi köçkünlər üçün 2017-ci ildə tikilən bu qəsəbədə əsasən Kəlbəcər, Ağdam, Laçın, Cəbrayıl və Şuşa rayonlarından olan 1170 məcburi köçkün ailəsi məskunlaşıb. Atəş nəticəsində 3 mülki şəxs həlak olub, 34 yaşayış binası, musiqi məktəbi, orta məktəb və digər inzibati binalar xəsarət alıb.²

Ermənilərin intensiv atəşə tutduqları rayon əraziləri Tərtər şəhəri, Şıxarx qəsəbəsi, Hüsənli, Qaynaq, Seydimli, Qazyan, Yuxarı Qapanlı, Qapanlı, Yuxarı Qaradağlı, Qaraağacı, Əskipara, Səhləbad, Borsunlu, Azad Qaraqoyunlu, İlxıçılar, Dəmirçilər, Aşağı Qapanlı, Evoğlu, İsmayılbəyli, Cəmilli, Bala Kəngərli, Düyərli, Yuxarı Sarıcalı, Ağkənd, Yenikənd, Bayandurlu, Soyulan, İrəvanlı, Kəngərli, Hacıqərvənd, Xoruzlu, Buruc, Bayandur, Qaradağlı və Köçərli kəndləridir.³

² <https://pressklub.az/ekskluziv/dinc-%c9%99haliy%c9%99-qarsi-erm%c9%99ni-ordusunun-cinay%c9%99tl%c9%99ri-1-ci-reportaj-sixarx-q%c9%99s%c9%99b%c9%99si/>

³ <http://anama.gov.az/news/154>

Raket atəşi nəticəsində 118 ev təmamilə dağılıb, 646 fərdi evə, 64 çoxmərtəbəli yaşayış binasına ziyan dəyib, 30 yardımçı tikililər tam dağılıb, 50 binaya isə ziyan dəyib. Bu müddət ərzində erməni təxribatları nəticəsində Tərtərdə 19 sosial obyektə, 8 istehsal obyektinə, 44 ticarət mərkəzi və 18 inzibati binaya ziyan dəyib.

Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun yaydığı məlumata görə bu günə qədər Tərtər şəhərinə və onun 36 yaşayış məntəqəsinə 14 min müxtəlif çaplı raket atılmışdır.

CƏBHƏ XƏTTİNDƏN UZAQ RAYONLARIN DINC SAKINLƏRİNİN EVLƏRİ DAĞIDILIR

Sentyabrın 27-dən başlayaraq Erməni tərəfi Azərbaycanın müxtəlif rayon və şəhərlərini intensiv raket atəşinə tutmuş, həmin rayonlarda yaşayan dinc əhali və onların fərdi evlərini hədəf almışdır. Azərbaycan tərəfi elan olunmuş atəşkəs rejiminə əməl olunması üçün özünün hazır olduğunu sübut etmiş, rejimin pozulmasına gətirib çıxaran əməliyyatları dayandırmışdır. Lakin, qarşı tərəf yaşayış məntəqələrinə məhz atəkəs rejiminə əməl olunduğu vaxtda zərbələr endirmişdir.

10 oktyabr 2020-ci il tarixdə saat 12:00-dan etibarən elan edilmiş humanitar atəşkəs rejiminin tələblərini pozaraq, Ermənistan tərəfi Azərbaycanın dinc əhalisini qəsdən hədəfə almaqla yaşayış məntəqələrini və strateji obyektləri ağır artilleriyadan atəşə tutmağa davam etmişdir. Beləki, 11.10.2020-ci il tarixdə gecə saat 04 radələrində cəbhə zonasından 100 km-dən artıq uzaqda yerləşən, iri sənaye şəhəri Mingəçevirə raketlər atılmışdır. Ermənilərin əsas hədəfi Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyası olmuşdur. Raketlər Azərbaycan hərbi hava hücumundan müdafiə qüvvələri tərəfindən zərərsizləşdirilmişdir. Buna baxmayaraq, bir neçə raket Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyasının həyətinə düşmüş və partlamamışdır.

Mingəçevir şəhəri Kür çayının üzərində su elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı salınmışdır. 11 noyabr 1948-ci ildə şəhər statusu almışdır. Mingəçevir Azərbaycanın dördüncü iri sənaye mərkəzidir. Sənaye istehsalı şəhər iqtisadiyyatının mühüm sahəsindən biridir. Bu sahənin fəaliyyəti sabitliyin və sosial inkişafın əsas göstəricisidir. Əhalinin əsas hissəsi energetika, elektrotexnika, kimya, maşınqayırma sahələrində çalışır. Cəbhə xəttindən 110 kilometr,

Bakı şəhərindən isə 323 km məsafədə yerləşir.

Mingəçevir Su Elektrik Stansiyası Cənubi Qafqazda ən böyük su elektrik stansiyası olub, Kür çayının üzərində, Mingəçevir şəhərinin yaxınlığında yerləşir.

Mingəçevir su anbarı şəhərin şimal-qərbindən 3 km məsafədə yerləşir. Su anbarının həcmi 15,7 milyard kub metr, uzunluğu 70 km.

Mingəçevir şəhərinin əhalisi 105 139 nəfərdir ki, şəhər ərazisində 20 199 nəfər məcburi köçkün ailəsi məskunlaşmışdır. ⁴

Ermənistan silahlı qüvvələri 18 oktyabr 2020-ci il tarixdə, saat 13 radələrində hərbi əməliyyatlar aparılan ərazidən 300 kilometr uzaqda yerləşən Xızı rayonu istiqamətinə raket zərbələri endirmişdir. Azərbaycan Ordusunun hərbi hava hücumundan müdafiə qüvvələri tərəfindən raketin havada zərərsizləşdirilməsi nəticəsində onun içərisində olan partlayıcı hissəciklərin bir hissəsi Bakı-Novorossiysk neft kəmərinin Xızı rayonunun Sitalçay kəndindən keçən hissəsindən 250 metr məsafəyə səpələnmişdir. Azərbaycan ordusunun bu raketini vurması ilə böyük ötürücülü xam neft və kondensat ixrac edən kəməre təhlükə aradan qaldırılmışdır. ⁵

⁴ <https://heydaraliev-centers.az/mingachavir/about-region>

⁵ <https://oxu.az/war/432249>

Azərbaycan Respublikasının Xızı rayonu döyüş bölgəsindən 300 kilometrədən artıq məsafədə yerləşir. Quba – Xaçmaz regionunda, Xəzər dənizinin sahilində yerləşən və əsas hissəsi meşə ilə əhatəli olan rayon Azərbaycanın dağ rayonları içərisində Bakıya ən yaxın olan rayondur. Xızı şəhərindən Bakıya olan məsafə 70 km təşkil edir.

Mülki əhalini hədəfə almaqla raket və artilleriya mərmilərindən 08.10.2020-ci il tarixdə səhər saatlarından başlayaraq Goranboy rayonu ermənilər tərəfindən müxtəlif istiqamətlərdən atəşə tutulmuşdur. Səhər saat 06.00-dan rayonun Aşağı Ağcakənd qəsəbəsi ərazisinə top mərmilərinin düşməsi səbəbindən orada yerləşən Xocalı Rayon Polis Şöbəsinin inzibati binasına, o cümlədən qəsəbə ərazisində çoxsaylı mülki infrastruktur obyektlərə və yaşayış evlərinə, Qaraçınar tam orta kənd məktəbinə külli miqdarda ziyan dəymişdir.

Goranboy rayonu Kiçik Qafqazın şimal-şərq ərazilərində yerləşir. Rayonun sahəsi 1791 kv.km, əhalisi 91,5 min nəfərdir. Dağlıq Qarabağdan olan məcburi köçkünlər üçün salınan ən böyük qəsəbələrdən biri rayonun Aşağı Ağcakənd qəsəbəsində yerləşir.

Oktyabrın 22-də səhər saatlarında yenidən Ermənistan ərazisindən Azərbaycan ərazisi əməliyyat-taktiki raket kompleksindən ballistik raketlərlə atəşə tutulur. Siyəzən rayonu istiqamətində 3 raket zərbəsi endirilir. Azərbaycan Hava Hücumundan Müdafiə bölmələri tərəfindən havada zərərsizləşdirilən raketlərin qalıqları Xəzər dənizinə düşür və nəticədə 5 nəfər yaralanır, insanların mənzillərinə və əkin sahələrinə zərər dəyir.⁶

Siyəzən rayonu Azərbaycanın şimal hissəsində, Xəzər dənizinin sahilində yerləşir. Ərazisi 703 kv.km, əhalisi 40 489 nəfərdir. Rayon mərkəzindən Bakı şəhərinə qədər olan məsafə 103 km, cəbhə xəttindən rayona qədər olan məsafə 339 kilometrdir.

Oktyabrın 22-də saat 09.00 isə Qəbələ rayonu istiqamətində 2 raket zərbələri endirilir. Raket zərbəsi Qəbələnin Mamaylı kəndinin yaxınlığındakı boş sahəyə düşür. Bəzi evlərin dam örtükləri və evlərin pəncərələri tökülür. Raket zərbələri nəticəsində Qəbələ rayon sakini, 2003-cü il təvəllüdlü Əmirbəyov Murad Ceyhun oğlu müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb, kənd ərazisində yerləşən 5 yaşayış evinə ciddi ziyan dəyib.

Həmçinin Ermənistan silahlı qüvvələri Bakı və Abşeron yarımadasını içməli su ilə təchiz edən və xüsusi strateji əhəmiyyətə malik Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinə hədəfə almışlar.⁷ Azərbaycan hava hücumundan müdafiə qüvvələrinin zərərsizləşdirməsi nəticəsində raketin hissələri su kəmərinin yaxınlığına düşmüşdür.

Qəbələ rayonu Azərbaycanın şimal-qərb hissəsində, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunun tərkibində yerləşir. Rayon Azərbaycanın ən böyük turistik zonası hesab olunur. Rayon Bakı şəhərindən 270 km, cəbhə bölgəsindən isə 348 kilometr məsafədə yerləşir.

Oktyabrın 22-də səhər saatlarından başlayaraq Ermənistan silahlı birləşmələri mühüm dağıntılara səbəb ola bilən müharibə üsullarından istifadə edib və cəbhə zonasından 150 kilometrədən çox uzaqda yerləşən Kürdəmir rayonuna “Skad” ballistik⁸ taktiki raketi atıb. Düşdüyü ərazidə böyük çuxur yaradan raket ətrafa zərər vurmamışdır.

⁶ <https://report.az/dagliq-qarabag-munaqishesi/dusmenin-siyezene-atdigi-raketlerin-qaliqlari-denize-dusdu/>

⁷ <https://azertag.az/xeber/Ermenistanin-Kurdemire-atdigi-ballistik-raket-yasavis-mentegesinin-yaxinligina-dusub-FOTO-VIDEO-1621145>

⁸ <https://report.az/dagliq-qarabag-munaqishesi/ermenistan-erazisinden-azerbaycan-erazileri-raket-atesine-tutulub/>

Kürdəmir rayonu *Bakı-Qazax magistral yolunun üstündə yerləşən rayondur. Kürdəmir cəbhə bölgəsindən 120 kilometr məsafədə yerləşir.*

05 oktyabr 2020-ci il tarixdə səhər saatlarından etibarən Ermənistanın silahlı qüvvələri Beyləqan rayonunun mülki əhalisinin sıx yaşadığı məntəqələri ağır artilleriyadan atəşə tutmuşlar. Eyni zamanda, Beyləqan şəhərinə atılmış 2 ədəd raket mərmisindən 1 ədədi uşaq bağçasının həyətinə, digəri isə şəhər ərazisindəki boş sahəyə düşmüşdür.

Beyləqan şəhəri cənubdan İran İslam Respublikası ilə həmsərhəddir. Aran Qarabağın Fizuli və Ağcabədi rayonları ilə həmsərhəddir. Əhalisi - 98,7 min nəfərdir. Bakıdan 265 km məsafədə yerləşib.

06 oktyabr 2020-ci il tarixdə 18:30 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələri hərbi obyektlərin olmadığı və hərbi əməliyyatlar aparılan ərazidən 50 kilometrədən uzaq məsafədə yerləşən Yevlax rayonunun Aran qəsəbəsinə içərisində 300 ədəd 9N235 bombacıqları olan reaktiv yaylım atəşli, 9M525 qəlpəli “Smerç”⁹ raketindən atəş açmışlar. Nəticədə atılan raketlərin qalıqları Aran qəsəbəsindən keçən diametri 42 düym olan Cənub Qafqaz Genişlənmiş Boru kəmərinin boru xətti, xam nefti Qara dəniz sahilinə nəql edən Qərbi İxrac Boru kəməri (raketlər 120 metr məsafəyə səpələnmişdir) Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) Neft kəmərinə 100 metr məsafəyə səpələnmişdir.

Yevlax rayonu Tərtər, Goranboy, Bərdə rayonları ilə həmsərhəddir. Əhalisi - 128,7 min nəfərdir. Azərbaycanın böyük nəqliyyat qovşağıdır. Bakıdan 293 km məsafədə yerləşir.

⁹ <https://www.turan.az/ext/news/2020/10/free/politics%20news/az/128435.htm>

BƏRDƏ RAYONUNA 3 DƏFƏ BÖYÜK DAĞINTILAR TÖRƏDƏN RAKET ATILIR

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri tərəfindən Bərdə şəhərinə eskalasiyanın başlandığı müddətdən indiyə kimi bir neçə dəfə raket atılmışdır.

İlk dəfə Bərdə şəhəri oktyabrın 5-də saat 13:35-də Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən ağır artilleriyadan atəşə tutulmuşdur. Bərdə şəhərinin mərkəzi küçələrinə və mərkəzi xəstəxananın yaxınlığına düşmüş raket infrastruktura ziyan vurmuşdur. Mərmi qəlpələrindən Mehdiyeva

Şəhriyar İsa qızı ¹⁰həlak olmuş, üç nəfər şəhər sakini isə müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alaraq xəstəxanaya yerləşdirilmişlər.

Növbəti raket zərbəsi 26 oktyabr 2020-ci il tarixdə saat 08:00-dan etibarən elan edilmiş humanitar atəşkəs rejiminin tələblərini kobudcasına pozan Ermənistan tərəfindən oktyabrın 27-də saat 16.00-da atılmışdır. Bərdə rayonunun Qarayusifli kəndinə atılan raket hücumu nəticəsində biri uşaq

olmaqla, beş nəfər həlak olmuş, on üç mülki şəxs isə yaralanmışdır.

Üçüncü dəfə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Bərdə şəhəri oktyabrın 28-də saat 13.00-da "Smerç" raket qurğularından atəşə tutulmuşdur. Şəhərin ticarət obyektlərinin yerləşdiyi, şəhər dinc sakinlərinin daha sıx hərəkətdə olduğu mərkəzi küçəyə raket zərbəsi endirilmişdir. Şəhərin mərkəzinə atılan "Smerç" kaset tipli raketlərin partlayışı nəticəsində 21 nəfər həlak olmuş, 70 şəxs yaralanmışdır. Şəhərdə yerləşən mülki infrastruktur obyektlərinə və bir çox nəqliyyat vasitələrinə külli miqdarda ziyan vurulmuşdur. Bərdə Şəhər Mərkəzi Xəstəxanası, Şəhər

Poliklinikası, Yanğınsöndürmə Xidməti, Diaqnostika Mərkəzi, doqquzmərtəbəli yaşayış binası və şəhərin "Təzə Bazar" adlanan ərazisi hədəfə alınmış və ciddi dağıntılara məruz qalmışlar.

Bərdə şəhərinin mərkəzində yerləşən "Qədim Bərdə" restoranına raketin düşməsi nəticəsində həmin vaxt orada olan iki nəfər şəxs müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alaraq xəstəxanaya

yerləşdirilmişlər. Eyni zamanda Bərdə şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbin yaxınlığına düşmüş

¹⁰ <https://www.xeberoxu.az/Berdeye-atilan-raket-mermisinin-qelpelerinden-1-nefer-helak-olub-3-nefer-yaralanib/20201005132617626>

raketlər beş nəfər şəxsin yaralanmasına səbəb olmuş, o cümlədən məktəbin binasına, çoxsaylı nəqliyyat vasitələrinə külli miqdarda ziyan dəymişdir. Raket zərbələrinin təsirindən 30-dan artıq mülki infrastruktur obyektinə, dinc sakinlərə məxsus 20-dən artıq fərdi yaşayış evinə və 22 nəqliyyat vasitəsinə xüsusilə külli miqdarda ziyan dəymişdir.

Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyi (ANAMA) Bərdə şəhərinə Ermənistan tərəfindən 9M525 "Smerç" raketini ¹¹atıldığını müəyyən etmiş, raketin qalıqları Bərdəyə səfər etmiş xarici səfirliklərin nümayəndələrinə və jurnalistlərə təqdim olunmuşdur.

Bərdə rayonu Kür-Araz ovalığının şimal-qərb hissəsində yerləşir. Rayonun inzibati mərkəzi Bərdə şəhəri Qarabağ düzünün mərkəzində, Tərtərçay sahilində yerləşir. Rayonun ərazisi 957 kv.km, əhalisi isə 160 000 nəfərdir. Bərdə rayonu məcburi köçkünlərin ən çox məskunlaşdığı şəhərlərdən biridir. Bərdə şəhəri cəbhə xəttindən 40 kilometr kənarında yerləşir.

¹¹¹¹ <http://anama.gov.az/news/157>

GƏNCƏ ŞƏHƏRİ BALLISTİK RAKET ZƏRBƏSİ ALTINDA

Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri və müharibə zonasından 80 km uzaqda yerləşən Gəncə şəhəri oktyabrın 4-də Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən ballistik raket zərbələrinə tutulur. Bazar günü səhər saatlarında atılan raket hücumu nəticəsində bir nəfər həlak olur və 30 nəfər yaralanır. Erməni tərəfi raket zərbəsi ilə şəhər ərazisində yerləşən hərbi aerodromu hədəf aldığını bildirirdi. Lakin

həmin hərbi aerodrom SSRİ dövründə istifadəyə verilmiş və infrastrukturun köhnəlməsi səbəbindən fəaliyyət göstərməmişdir. Gəncədə fəaliyyət göstərən yeganə hava limanı isə mülki aviasiya üçün nəzərdə tutulub.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin növbəti raket hücumu oktyabrın 11-də gecə saat 02.00-da baş tutur. Raket zərbəsindən dağılan evlərin qalıqları altında 3 qadın olmaqla 7 nəfər həlak olmuş, 16 qadın, 6 azyaşlı olmaqla 34 nəfər yaralanmış, həmçinin 10-dan artıq çoxmənzilli binaya və 100-dən çox müxtəlif təyinatlı obyektlərə ziyan dəymişdir.

Gəncə şəhərinə atılmış raketlər Gəncə beynəlxalq xəstəxanasının, 34 saylı orta məktəbin, Şah İsmayıl Xətai küçəsində yerləşən mebel fabrikinin yaxınlığına, “Yevlax avtovağzal” kimi adlandırılan əraziyə və mərkəzi bazara atılması nəticəsində 3 nəfər mülki şəxs müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alaraq xəstəxanaya yerləşdirilmiş, mülki infrastruktura külli miqdarda ziyan dəymişdir.

Gəncəyə 9K72 operativ-taktiki raket kompleksinin (OTZK) 8K14 raketi atılmışdır ki, bu raket kompleksi canlı qüvvəni, idarəetmə məntəqələrini məhv etmək üçün nəzərdə tutulur.¹²Raketin atəş məsafəsi 50-300 kilometr, maksimal uzaqlığa uçma vaxtı 5 dəqiqə, start çəkisi 5862

¹² <https://news.milli.az/politics/889396.html>

kiloqram, doldurulmamış raketin çəkisi isə 2076 kiloqramdır. Uzunluğu 11 metr 164 santimetr, korpusunun diametri 881 metrdir. Kompleksin ümumi çəkisi 37 ton, döyüş heyəti 8 nəfərdən ibarətdir.

Ermənistan tərəfindən atılan raket Xankəndi ətrafındakı Ballica yaşayış məntəqəsinin yanında start mövqə tutaraq oradan zərbə endirib.

HƏRBİ ƏMƏLIYYATLARIN GETDIYI DÖVRDƏ MÜLKİ ƏHALİYƏ DƏYƏN ZƏRƏR

Azərbaycan Baş Prokurorluğu bildirib ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin hücumu nəticəsində indiyədək Azərbaycanda 87 mülki şəxs öldürülüb, 400 nəfər yaralanıb.

Qurum açıqlayıb ki, 2338 yaşayış evi, 92 çoxmənzilli bina, 415 mülki obyekt yararsız vəziyyətə düşüb. Atəş nəticəsində 2072 yaşayış evi, 90 çoxmərtəbəli yaşayış binası və 388 mülki infrastruktur obyektinə külli miqdarda ziyan dəyib.

RAKET VƏ TOP MƏRMİLƏRİNİN ATILMASI NƏTİCƏSİNDƏ **HƏLAK OLAN DINC SAKINLƏR**

Azərbaycan Baş Prokurorluğunun Ermənistan ordusu tərəfindən öldürülən mülki şəxslərin bölgələr üzrə statistikasına görə 27 sentyabr döyüşlər başlayan tarixdən bəri Azərbaycanda 87 mülki şəxs həlak olub (onlardan 18-i qadın, 8-i uşaq olub) və 400 nəfər yaralanıb (onlardan 69-u qadın, 32-si uşaq olub). Erməni silahlı qüvvələrinin hədəf aldığı şəhərlərin və yaşayış məntəqələrinin çoxu hərbi əməliyyatların gətirdiyi bölgədən 50-350 kilometr uzaqda yerləşmişdir. Təbii ki, həmin ərazilərin vurulması üçün erməni

tərəfi uzaq mənzilli raketlərdən istifadə etmişdir.

Ümumi statistika:

- Gəncəyə üç ayrı tarixlərdə atılan raket və ağır artilleriya hücumları nəticəsində 26 nəfər həlak olub, 142 nəfər yaralanıb;
- Goranboyda 3 nəfər həlak olub, 10 nəfər yaralanıb;
- Naftalanın Qaşaltı-Qaraqoyunlu kənd sakini Qurbanov Elbrus İsa oğlunun evinə top mərmisinin düşməsi nəticəsində ailənin 5 üzvü həlak olub, 1 nəfər yaralanıb.
- Tərtərdə 17 nəfər həlak olub, 56 nəfər yaralanıb;
- Bərdədə 27 nəfər həlak olub, 95 nəfər yaralanıb;
- Beyləqanda 2 nəfər həlak olub, 2 nəfər yaralanıb;
- Ağcabədidə 1 nəfər ölüb, 19 nəfər yaralanıb;
- Füzulidə 3 nəfər həlak olub, 17 nəfər yaralanıb;
- Ağdamda 7 nəfər həlak olub, 40 nəfər yaralanıb;
- Mingəçevirdə 5 nəfər yaralanıb;
- Daşkəsəndə 1 nəfər yaralanıb;
- Qəbələ rayonunda 1 nəfər yaralanıb.

ERMƏNİSTAN SILAHLI QÜVVƏLƏRİNİN TƏCAVÜZÜ
NƏTİCƏSİNDƏ HƏLAK OLAN MƏKTƏBLİLƏRİMİZ
27 SENTYABR 2020 – 30 OKTYABR 2020

 FİDAN QURBANOVA Naftalan şəhəri Z.Rizalimov adına Qaşaltı-Qaraqoyunlu kənd tam orta məktəbinin 9-cu sinif şagirdi	 NİGAR ƏSGƏROVA Gəncə şəhəri K.D.İsmailov adına 29 nömrəli tam orta məktəbin 10-cu sinif şagirdi	 ORXAN İSMAYILZADƏ Tutlar rayonu Xorcu kənd tam orta məktəbinin 10-cu sinif şagirdi
 ŞƏHRİYAR QURBANOV Naftalan şəhəri Z.Rizalimov adına Qaşaltı-Qaraqoyunlu kənd tam orta məktəbinin 7-ci sinif şagirdi	 ORXAN XƏLİLLİ Gəncə şəhəri K.D.İsmailov adına 29 nömrəli tam orta məktəbin 6-cu sinif şagirdi	 ARTUR MAYAKOV Gəncə şəhəri K.D.İsmailov adına 29 nömrəli tam orta məktəbin 7-ci sinif şagirdi
 FƏRİD İSGƏNDƏROV Ağcabədi rayonu R. Quliyev adına Təyinat kənd tam orta məktəbinin 9-cu sinif şagirdi	 MƏRYƏM XƏLİLLİ Gəncə şəhəri K.D.İsmailov adına 29 nömrəli tam orta məktəbin 1-ci sinif şagirdi	 AYSU İSGƏNDƏROVA Bərdə rayonu Qaraqoyunlu kənd tam orta məktəbinin 2-ci sinif şagirdi

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏBİİ MƏDƏNİYYƏT

Qurbanovlar ailəsi:

Qurbanov Elbrus İsa oğlu (24.11.1951-ci il)

*Qurbanova Şəfayət Novruz qızı (22.02.1956-cı il) -
həyat yoldaşı*

Əmirova Afaq Dəmir qızı (12.01.1981-ci il) - gəlini

Qurbanova Fidan Elşən qızı (01.03.2006-cı il)¹³ - nəvəsi

*Qurbanov Şəhriyar Nadir oğlu (30.11.2007-ci il)¹⁴ -
nəvəsi*

27 sentyabr 2020-ci il tarixdə saat 06 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələri cəhbə ərazisi olmayan Naftalan şəhərinin yaşayış məntəqələrini artilleriya silahlarından atəşə tutmuş və həmin rayonun Qaşaltı Qaraqoyunlu kəndində yerləşən fərdi yaşayış evininin həyətində düşən mərmə nəticəsində ikisi uşaq, ikisi ahıl, biri gənc olmaqla 5 nəfərdən ibarət bütöv bir ailə həlak olmuşdur;

Paşayev Coşqun Ənvər oğlu (1979-cu il)

28 sentyabr 2020-il tarixdə saat 07 radələrində Ağdam rayonu Evoğlu kəndinin ərazisinə düşmüş mərmə nəticəsində baş nahiyəsindən qəlpə yarası xəsarətləri alaraq Ağdam rayon mərkəzi xəstəxanasına yerləşdirilmiş və göstərilmiş tibbi yardımlara baxmayaraq həlak olmuşdur;¹⁵

Abbasov Xaliq Asif oğlu (1981-ci il)

Abbasov Elşən Asif oğlu (1987-ci il)

Tərtər rayon sakinləri, 28 sentyabr 2020-ci il tarixdə saat 19 radələrində Tərtər rayonu Şıxarx qəsəbəsində yerləşən əlilliyi olan şəxslər və məcburi köçkünlər üçün inşa edilmiş çoxmənzilli yaşayış binasının həyətində top mərmisinin atılması nəticəsində həlak olmuşlar.

Sarıyev Elməddin Hübət oğlu (1997-ci il)

Ağdam rayonu, Qaradağlı kəndinin sakini, 29 sentyabr 2020-ci il tarixdə saat 13 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələrinin ağır artilleriyadan atəşə tutması nəticəsində tibb məntəqəsinə düşmüş top mərmə qəlpələrindən həlak olmuşdur;¹⁶

Mehtiyeva Ayna Məhəmmədəli qızı

29 sentyabr 2020-ci il tarixdə Ermənistan silahlı qüvvələrinin atdığı top mərmisinin Tərtər şəhəri, Üzeyir Hacıbəyov küçəsində yaşayış evinə düşməsi nəticəsində həlak

olmuşdur;¹⁷

Səfərov İxtiyar Əjdər oğlu (12.02.1971-ci il)

29 sentyabr 2020-ci il tarixdə top mərmiləri ilə açılan atəş nəticəsində Tərtər şəhərində yaşadığı evin həyətində həlak olmuşdur;

İbrahimov Şahin Mahmud oğlu (24.12.1987-ci il)

Əliyev Müzəffər Əli oğlu (27.08.1971-ci il)

¹³ <http://mct.gov.az/az/umumi-xeberler/13228>

¹⁴ <https://sputnik.az/video/20200928/425051810/Naftalanda-butun-ailenin-telef-oldughu-evden-deh.html>

¹⁵ <https://report.az/daglig-qarabag-munaqiseshi/bas-prokurorluq-cebhedeki-veziyyetle-bagli-yeni-melumat-yayib/>

¹⁶ <https://qafqazinfo.az/news/detail/agdamda-ermeni-ler-tibb-menteqesini-vurdu-mulki-seks-helak-oldu-299871>

¹⁷ <https://azerforum.com/az/criminal/746270/terterde-daha-bir-ermeni-vehsiliyi-tibb-bacisi-lduruldu-fotolar>

30 sentyabr 2020-ci il tarixdə saat 08 radələrində Tərtər şəhəri Əliağa Vahid küçəsində Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Tərtər rayon şöbəsinin inzibati binasının qarşısına düşən mərminin partlaması nəticəsində həlak olmuşlar.

Rüstəmov Murad Tahir oğlu (16.02.1990-cı il)

30 sentyabr 2020-ci il tarixdə saat 16.00 radələrində Füzuli rayonunun Horadiz şəhəri ərazisində "Azpetrol" yanacaq doldurma məntəqəsinin yaxınlığında mərminin partlaması nəticəsində həlak olmuşdur.

Məmmədov Mürşüd Rəşid oğlu (16.03.1966-cı il)

Məmmədov Samir Mürşüd oğlu (15.04.1996-cı il)

Ağdam rayonun Hacıməmmədli kənd sakinləri, 01 oktyabr 2020-ci il tarixdə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən açılan atəş nəticəsində həlak olmuşlar.¹⁸

Ələsgərov Ceyhun Camal oğlu (1958)

Ələsgərova Təranə Paşa qızı (1965)

Ələsgərov Ülvü Ceyhun oğlu (1990)

Ermənistan silahlı qüvvələrinin 11.10.2020-ci il tarixində gecə saat 02.00 radələrində Gəncə şəhərinin mərkəzi hissəsində yerləşən çoxmənzilli yaşayış binalarının raket atəşinə tutulması nəticəsində həyatını itirmiş Ceyhun Camal oğlu Ələsgərov "Azərbaycan Sənaye Korporasiyası" ASC-yə (ASK) məxsus "Azəralüminium" MMC-nin Gəncə Alüminium Kompleksinin Elektroliz Vannaların və digər metallurji avadanlıqların təmiri sahəsində növbə rəisi işləmişdir.

Cəfərova Dürrə Hilal qızı (1967)

Əliyeva Afaq Əziz qızı (1957)

Bağirov Ramiz Yusif oğlu (1958)

Əliyev Adil Həmzə oğlu (1992)

Əlizadə Anar Asif oğlu (1982)

Əlizadə Nurçin Emin qızı (1987)

11.10.2020-ci il tarixində gecə saat 02.00 radələrində Gəncə şəhərinin mərkəzi hissəsində yerləşən çoxmənzilli yaşayış binalarının raket atəşinə tutulması nəticəsində həlak olmuşlar.¹⁹

Əliyeva Günay Zahid qızı (1992-ci il)

Gəncəyə atılan raket nəticəsində yaralanmış şəhər sakini 12.10.2020-ci il tarixdə müalicə olunduğu xəstəxanada vəfat etmişdir.

Mayakov Artur Vladimir oğlu (2007 ci il)

Gəncə Şəhəri K.D.Uşinski adına 29 nömrəli tam orta məktəbin 7-ci sinif şagirdi. Oktyabrın 17-də Gəncə şəhərinə atılan raket nəticəsində yaralanmışdır və xəstəxanada müalicə olunmasına baxmayaraq oktyabrın 24-də dünyasını dəyişmişdir.

Orucov Pərviz Novruz oğlu (1989-cu il)

Rüstəmov Vasif Bahadır oğlu (1962-ci il)

Zamanov Şakir Xasay oğlu (1988-ci il)

Əmirov İsgəndər Yelmar oğlu (1988-ci il)

¹⁸ <https://oxu.az/war/426643>

¹⁹ <https://teleqraf.com/news/toplum/264556.html>

Tərtər şəhər sakinləri olan bu şəxslər 15 oktyabr 2020-ci il tarixində saat 13.00 radələrində erməni silahlı birləşmələri tərəfindən Tərtər şəhər qəbiristanlığında dəfn mərasimi keçirilən zaman qəsdən ağır artilleriyadan açdıqları intensiv atəş nəticəsində həlak olmuşlar.

Axundov Ədavət Zahid oğlu (1969-cu il)

14.10.2020-ci il tarixdə səhər saatlarından başlayaraq erməni silahlı birləşmələri tərəfindən Tərtər rayonuna müxtəlif istiqamətlərdən intensiv raket və ağır artilleriyadan açdıqları atəş nəticəsində saat 09.00 radələrində Tərtər rayonu, Narlıq qəsəbəsində yaşadığı evin həyətinə top mərmisinin düşməsi nəticəsində həlak olmuşdur.

İsmayılova Zülfüyyə İsgəndər qızı (1976-cı il)

Əsədova Arzu İsgəndər qızı (1998-ci il)

03.10.2020-ci il tarixdə saat 19 radələrində Beyləqan şəhərinin ağır artilleriyadan atəşə tutması nəticəsində yaşadıkları evə çoxsaylı top mərmilərinin düşməsi səbəbindən dağıntılar altında qalaraq həlak olmuşlar.

Ermənistan silahlı birləşmələrinin 28 oktyabr 2020-il tarixdə Bərdə şəhərinə atdıqları raket nəticəsində həlak olan şəxslər:

1. Qasımova Solmaz Sədrəddin qızı (1961-ci il) - Bərdə rayonu Lənbəran kənd sakini;
2. Süleymanov Hübət Süleyman oğlu (1950-ci il) - Lənbəran kənd sakini;
3. Mustafayeva Leyla Elmir qızı (1969-cu il) - Bərdə şəhər sakini;
4. Mirzəliyev Çərkəz Xanlar oğlu (1972-ci il) - Çələbilər kənd sakini;
5. Hüseynova Gülşən Mehrab qızı (1972-ci il) - Ağdam şəhər sakini;
6. Mirzəliyeva Tükəzban Çərkəz qızı (1995-ci il) - Çələbilər kənd sakini;
7. Allahverdiyev Əsgər Mahir oğlu (1983-cü il) - Bərdə şəhər sakini;
8. Cəfərov Amil Fazil oğlu (1990-cı il) - Bərdə şəhər sakini;
9. Hacıyev Fazil Hacı oğlu (1969-cu il) - Nifçi kənd sakini;
10. Əhmədov Mirsaqi Yusif oğlu (1975-ci il) - Bərdə şəhər sakini;
11. Kazımov Dəyanət Tahir oğlu (1990-cı il) - Bərdə şəhər sakini;
12. Əliyev Sadiq Sahib oğlu (1986-cı il) - Kürdborakı kənd sakini;
13. Abbasov Ruslan Məhəmməd oğlu (1984-cü il) - Bərdə şəhər sakini;
14. Xıdırrov İntiqam Ələmdar oğlu (1977-ci il) - Bərdə şəhər sakini;
15. Şəfiyev Rəşad Vaqif oğlu (1991-ci il) - Gəncə şəhər sakini;
16. İsmayılı Vasif Vaqif oğlu (1990-cı il) - Ağdam rayonu, Quzanlı qəsəbə sakini;
17. İsgəndərov Yalçın Rizvan oğlu (1940-cı il) - Bərdə şəhər sakini;
18. Quliyev Ağamoglan Bəylər oğlu (1947-ci il) - Bərdə şəhər sakini;
19. İsmayılov Fuad İsa oğlu (1988-ci il) - Bərdə şəhər sakini;
20. Mustafayev Məhərrəm Ənvər oğlu (1971-ci il) - Bərdə şəhər sakini;
21. Əliyeva Almaz Salah qızı (1960-cı il) - (2020-ci il oktyabrın 27-də xəsarət almış, 2020-ci il oktyabrın 28-də isə vəfat etmişdir).

2020-ci il oktyabrın 28-i saat 13.00 radələrində Ermənistan silahlı birləşmələri tərəfindən Bərdə şəhərinin dinc sakinlərinin sıx hərəkətdə olduğu və ticarət obyektlərinin kompakt yerləşdiyi əraziyə hər birinin içərisində 72 ədəd 9N235 sayılı, ümumilikdə 144 kaset bombacıqları olan “Smerç” tipli əməliyyat-taktiki təyinatlı 9M525 qəlpəli böyük dağıdıcı qüvvəyə malik ballistik “cluster” tipli 2 ədəd raket zərbələrinin endirilməsi nəticəsində 5-i qadın olmaqla, 21 nəfər həlak olub, 8-i uşaq, 15-i qadın olmaqla 70 şəxs isə müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb.

DINC ƏHALİNİN HƏDƏF ALINMASINA REAKSIYALAR

Yunanıstanın xarici siyasət idarəsi hərbi əmliyyatların başladığı müddətdə özünün bəyanatını yaymaqla münasibətini ortaya qoymuşdur. Bəyanatda deyilir: "Biz, Dağlıq Qarabağ regionunda mülki əhali arasında da qurbanlara gətirmiş gərginliyin artmasını xüsusi narahatlıqla izləyirik. Biz bütün tərəfləri təmkinli olmağa, döyüş əməliyyatlarını dərhal dayandırmağa və Minsk Qrupu çərçivəsində danışıqlar masasına qayıtmağa çağırırıq".

Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi (BQXK) təmas xətti boyunca sentyabrın 27-də başlayan münaqişənin böyüməsinin humanitar təsirindən narahat olduğunu bildirmişdir. Hər iki tərəfdən itkilər arasında mülki şəxslərin olduğunu bildirməklə BQXK tərəfləri mülki həyatın və infrastrukturun qorunması üçün bütün lazımi tədbirləri görməyə çağırmışdır.

Roma Papası Francis Dağlıq Qarabağdakı vəziyyət fonunda Qafqazda sülhə və hər hansı fikir ayrılıqlarının həllində güc üsullarından imtina etməyə çağırır.

İran İslam Respublikasının Azərbaycandakı səfirliyi Ermənistanın Azərbaycanın Bərdə şəhərinə etdiyi raket hücumunu, nəticədə bir çox mülki vətəndaşın həlak olması və yaralanmasını kəskin şəkildə pisləmişdir.²⁰ Səfirlik beynəlxalq hüquq normalarına əsasən, şəhərlərə və günahsız insanlara hücum etmək kimi hərbi cinayətin dərhal dayandırılmasını tələb etmişdir.

Azərbaycan ərazilərinin raket zərbələri ilə vurulması və dinc əhalinin hədəfə alınması ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Prokurorluğu Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 100.2 (təcavüzkar müharibəni aparma),²¹ 120.2.1 (cinayətkar birlik-təşkilat tərəfindən qəsdən adam öldürmə), 120.2.4 (xüsusi amansızlıqla və ya ümumi təhlükəli üsulla qəsdən adam öldürmə), 120.2.12 (milli, irqi, dini ədavət və ya düşmənçilik niyyəti ilə qəsdən adam öldürmə), 29, 120.2.7 (qəsdən iki və ya daha çox şəxsi öldürməyə cəhd) və digər maddələri ilə cinayət işi başlanmışdır.

²⁰ <http://www.serqqapisi.az/index.php/ictimai-siaysi/27488-iran-baerdaevae-hudzumu-kaeskin-shaekildae-pislaedi-zhundaem.html>

²¹ Read more: <https://sputnik.az/karabakh/20200928/425055740/Terterde-iki-qardas-helak-oldu-2-nfr-is-yaralandi.html>

NƏTİCƏ

2020-ci il sentyabrın 27-dən başlayaraq və bu günə kimi davam edən hərbi əməliyyatlar və Ermənistan tərəfinin cəbhə bölgəsindən kənar da yerləşən yaşayış məntəqələrinin atəşə tutması indiki müharibənin ən qatı cinayətlərindən biridir. Ermənistan tərəfi 1949-cu il 4-cü Cenevrə Konvensiyasının 3-cü bəndinin prinsiplərini pozaraq Azərbaycanın cəbhə xəttindən kənar da yerləşən yaşayış məntəqələrinə qadağan olunmuş raket zərbələri endirməklə Konvensiyanın tələblərini pozmuş və insanlıq əleyhinə cinayətlər işlətmişdir.

Ermənistan tərəfinin aqressiyası nəticəsində dinc sakinlərə qarşı aşağıdakı cinayətlər törədilmişdir:

1. Azərbaycanın cəbhə xəttindən kənar da yerləşən 13 şəhərə müxtəlif vaxtlarda “Smerç” və Qrad tipli raketlər atılmışdır;
2. Tərtər şəhəri və onun 36 yaşayış məntəqəsinə ciddi ziyan vurulmuşdur;
3. Azərbaycanın Avropa Birliyi ölkələrinin enerji təhlükəsizliyini təmin edəcək enerji layihələri və neft-boru kəmərləri hədəfə alınmışdır;
4. Dinc şəhərlərə atılan raket zərbələri ilə məktəb binaları, xəstəxanalar və digər sosial obyektlər hədəfə alınmış və onlara zərər yetirilmişdir;
5. 87 mülki şəxs həlak olmuşdur, onlardan 18-i qadın, 14-i uşaq olmaqla;
6. 400 nəfər yaralanmışdır, onlardan 69 nəfəri qadın, 32 nəfəri uşaq olmaqla;

TƏKLİFLƏR

Azərbaycanın dinc sakinlərinə qarşı törədilən hərbi cinayətlərin təhlil olunması və onun insanlıq əleyhinə cinayət kimi qəbul olunmasını dəyərləndirmək üçün yerli və beynəlxalq təşkilatlar və institutların aşağıdakı işləri görməsi tövsiyyə olunur:

1. ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsas moderatoru kimi Ermənistan tərəfindən bu hərbi cinayətlərin törədilməsinin motivləri ilə bağlı hesabat tələb etməlidirlər;
2. ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri Azərbaycan tərəfi ilə birgə bu hərbi cinayətlərin bütün detalların müzakirə etməli və onları sənədləşdirməlidirlər;
3. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən BMT institutları raket zərbələri nəticəsində həyatını itirən dinc əhali ilə bağlı vəziyyətin araşdırılması məqsədi ilə Azərbaycanın hökumət orqanları ilə əməkdaşlığı gücləndirməlidirlər;
4. Beynəlxalq insan hüquqları təşkilatları və analitik mərkəzlər dinc əhaliyə qarşı edilən cinayətlərin araşdırılması üçün öz missiyalarını göndərməlidirlər;
5. Azərbaycan QHT-ləri və hüquq müdafiə təşkilatları dinc əhaliyə qarşı cinayətin araşdırılmasında aktiv fəaliyyət göstərməlidirlər.

**Ermənistan silahlı qüvvələrinin raket zərbələri nəticəsində
xəsarət almış dinc əhəlinin siyahısı**

27 sentyabr – 30 oktyabr 2020

1.	1987-ci il təvəllüdlü Həsənov Röyal İlya oğlu	Tərtər rayonu	27.09.2020
2.	1982-ci il təvəllüdlü Zalov Cəlal Əli oğlu	Daşkəsən rayonu	27.09.2020
3.	1960-cı il təvəllüdlü Məmmədov Füzuli Heydər oğlu	Füzuli rayonu	27.09.2020
4.	1995-ci il təvəllüdlü Quliyev Vüsal Vüqar oğlu	Füzuli rayonu	27.09.2020
5.	1998-ci il təvəllüdlü Kərimbəyli Bəybala Müseyib oğlu	Tər-tər rayonu, Səhləbad kəndi	27.09.2020
6.	1961-ci il təvəllüdlü Bəykişi Zeynalov	Ağdam rayon	27.09.2020
7.	1966-cı il təvəllüdlü Məmmədov Rəhbər Əkbər oğlu	Ağdam rayonu, Dördyol-1 qəsəbəsi	27.09.2020
8.	1997-ci il təvəllüdlü Allahyarov Eşqin Elnur oğlu	Ağdam rayonu, Mirəşirli kəndi	27.09.2020
9.	1961-ci il təvəllüdlü Zeynalov Bəykişi Musa oğlu	Ağdam rayonu, Qaradağlı kəndi	27.09.2020
10.	1980-ci il təvəllüdlü Adıgözəlov Tağı Ələsgər oğlu	Ağdam rayonu, Dördyol-1 qəsəbəsi	27.09.2020
11.	1977-ci il təvəllüdlü Məmmədova Maxruq Ələsgər qızı	Ağdam rayonu, Dördyol-1 qəsəbəsi	27.09.2020
12.	1988-ci il təvəllüdlü Sərdarov Emin Nəriman oğlu	Goranboy rayonu	27.09.2020
13.	1979-cu il təvəllüdlü Abışov İmran Mehdi oğlu	Tər-tər rayonu, Yuxarı Sarıçalı kəndi	27.09.2020
14.	1999-cu il təvəllüdlü Əsədov Baxış Sahil oğlu	Ağdam rayonu, Yuxarı Yüzbaşı kəndi	27.09.2020
15.	1968-ci il təvəllüdlü Əsədov Qəmbər Əsgər oğlu	Tərtər rayonu	28.09.2020
16.	1992-ci il təvəllüdlü Dadaşov Araz Zəfər oğlu	Ağdam rayonu, Əhmədağalı kəndi	27.09.2020
17.	1988-ci il təvəllüdlü Bayramova Səliqə Əvəz qızı	Ağcabədi rayonu, Köyük kəndi	27.09.2020
18.	1996-cı il təvəllüdlü Bayramov Nicat Ürfət oğlu	Ağdam rayonu, Zəngişanlı kəndi	27.09.2020
19.	1942-ci il təvəllüdlü Quliyeva Zəhra İsa qızı	Ağcabədi rayonu, Köyük kəndi	27.09.2020
20.	2009-cu il təvəllüdlü Quluzadə Mehman Əlvan oğlu	Ağcabədi rayonu, Köyük kəndi	27.09.2020
21.	1998-ci il təvəllüdlü Bayramov Şəmistan Nazim oğlu	Ağcabədi rayonu, Köyük kəndi	27.09.2020
22.	1993-cü il təvəllüdlü Cəfərli Lənkəran Azər oğlu	Ağdam rayonu,	27.09.2020

		Çəmənli kəndi	
23.	1998-ci il təvəllüdlü Musayev Niyaməddin Cəsarət oğlu	Ağcabədi rayonu, Köyük kəndi	27.09.2020
24.	Məmmədov Sədrəddin	Ağdam rayonu	27.09.2020
25.	1968-ci il təvəllüdlü Əsədov Qəmbər Əsgər oğlu	Tərtər rayonu	28.09.2020
26.	1991-ci il təvəllüdlü İbrahimov Tural Firdovsi oğlu	Tərtər rayonu	28.09.2020
27.	1994-cü il təvəllüdlü Hüseynov Fəxrəddin Fərman oğlu	Tərtər rayonu	28.09.2020
28.	1991-ci il təvəllüdlü Abbasov İmran Mehdi oğlu	Bərdə rayonu	28.09.2020
29.	1992-ci il təvəllüdlü Dadaşov Araz Qafar oğlu	Ağdam rayonu, Əhmədağalı kəndi	27.09.2020
30.	2006-cı il təvəllüdlü Həziyev Hilal İlqar oğlu	Cəbrayıl rayonu, Cocuq Mərcanlı kəndi	28.09.2020
31.	1984-cü il təvəllüdlü Məmmədov Seymur Füzuli oğlu	Bərdə rayonu, Kələntərli kəndi	28.09.2020
32.	1989-cu il təvəllüdlü Mahmudov Faiq Malik oğlu	Bərdə rayonu, Kələntərli kəndi	28.09.2020
33.	1995-ci il təvəllüdlü İsmayılı Şəhriyar Tahir oğlu	Tərtər rayonu, Saricalı kəndi	28.09.2020
34.	1969-cu il təvəllüdlü Məmmədov Şükrət Azay oğlu	Tərtər rayonu, Qazyan kəndi	28.09.2020
35.	İsayev Şəhriyar Tahir oğlu	Tərtər rayonu, Saricalı kəndi	28.09.2020
36.	1968-ci il təvəllüdlü Əsgərov Həsən Abil oğlu	Tərtər rayonu, Borsunlu kəndi	29.09.2020
37.	1956-cı il təvəllüdlü Namazova Tahirə Qardaşxan qızı	Ağcabədi rayonu, Hindarx qəsəbəsi	29.09.2020
38.	1978-ci il təvəllüdlü Məmmədov Dəyanət Şahmar oğlu	Ağcabədi rayonu, Hindarx qəsəbəsi	29.09.2020
39.	1973-cü il təvəllüdlü Əhmədov İlyas İmran oğlu	Goranboy rayonu	29.09.2020
40.	1993-cü il təvəllüdlü Pirizadə Turan Qabil oğlu	Tərtər rayonu, Borsunlu kəndi	29.09.2020
41.	1968-ci il təvəllüdlü Əsgərov Həsən Habil oğlu	Tərtər rayonu, Borsunlu kəndi	29.09.2020
42.	1961-ci il təvəllüdlü Quliyev Azad Musa oğlu	Tərtər rayonu, Qaynaq kəndi	29.09.2020
43.	1936-cı il təvəllüdlü Mustafayev Asif Cəmil oğlu	Tərtər rayonu, Qazyan kəndi	29.09.2020
44.	1987-ci il təvəllüdlü Baxşaliev Səbuhi Xanlar oğlu	Tərtər rayonu, Əskipara kəndi	29.09.2020
45.	1965-ci il təvəllüdlü Əliyev Mübariz Sədr oğlu	Tərtər rayonu, Seydimli kəndi	30.09.2020
46.	1964-cü il təvəllüdlü Kazımov Rahim Allahverdi	Ağcabədi rayonu,	30.09.2020

	oğlu	Hindarx kəndi	
47.	1994-cü il təvəllüdlü İbrahimli Fuad Məzahir oğlu	Tərtər rayonu	30.09.2020
48.	1962-ci il təvəllüdlü İbrahimov Mahmud Qaçay oğlu	Tərtər rayonu	30.09.2020
49.	1994-cü il təvəllüdlü İsmayılı İsmayıl Təvəkkül oğlu	Tərtər rayonu	30.09.2020
50.	1998-ci il təvəllüdlü Şərifov İlqar Bəxtiyar oğlu	Tərtər rayonu	30.09.2020
51.	1994-cü il təvəllüdlü Hüseynov Fəxrəddin Fərman oğlu	Tərtər rayonu	28.09.2020
52.	1964-cü il təvəllüdlü Qasimov Rahib Allahverdi oğlu	Ağdam rayonu	30.09.2020
53.	1989-cu il təvəllüdlü Fərəcov Rahib Mirzəməmməd oğlu	Ağdam rayonu, Çəmənli kəndi	29.09.2020
54.	1947-ci il təvəllüdlü Həsənov İsmayıl Məmməd oğlu	Ağdam rayonu, Baharlı kəndi	29.09.2020
55.	1967-ci il təvəllüdlü Qasimov Fikrət Şura oğlu	Ağdam rayonu, Səfərli qəsəbəsi	30.09.2020
56.	1983-cü il təvəllüdlü Abışova Gülzarə Eldəniz qızı	Ağdam rayonu, Çullu kəndi	30.09.2020
57.	1992-ci il təvəllüdlü Şükürov Şükür Şakir oğlu	Ağdam rayonu, Novruzlu kəndi	30.09.2020
58.	1965-ci il təvəllüdlü Əliyev Şaxvələd Musa oğlu	Goranboy rayonu, Naftalan şəhəri Qaşaltı Qaraqoyunlu kəndi	30.09.2020
59.	1991-ci il təvəllüdlü Dərgahov Rəşad Əvəz oğlu	Füzuli rayonu, Horadiz şəhəri	30.09.2020
60.	1981-ci il təvəllüdlü Abbaszadə Xəyyam Mütəllim oğlu	Füzuli rayonu, Əhmədəlilər kəndi	30.09.2020
61.	2000-ci il təvəllüdlü Quliyev Elmir Elşad oğlu	Füzuli rayonu, Balabəhmənli kəndi	30.09.2020
62.	1982-ci il təvəllüdlü İsmayılov Dəyanət Sehliman oğlu	Ağcabədi rayonu, Boyaq kəndi	30.09.2020
63.	1971-ci il təvəllüdlü Əliyev Müzəffər Əli oğlu	Tərtər rayonu	30.09.2020
64.	1978-ci il təvəllüdlü Mehdiyev İsmayıl Rüstəm oğlu	Tərtər rayonu, Qarağacı kəndi	01.10.2020
65.	1982-ci il təvəllüdlü Balakışiyev Etibar Təvəkkül oğlu	Beyləqan şəhəri	03.10.2020
66.	1969-cu il təvəllüdlü Bəşirova Sevda Yaşar qızı	Beyləqan şəhəri	03.10.2020
67.	1966-cı il təvəllüdlü Məmmədov Səfər Əyyub oğlu	Tərtər rayonu, Azad Qaraqoyunlu kəndi	03.10.2020
68.	1966-cı il təvəllüdlü Quliyev Akif Yunis oğlu	Tərtər rayonu, Azad Qaraqoyunlu kəndi	03.10.2020
69.	1988-ci il təvəllüdlü Əsədova Səkinə Həsən qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
70.	1962-ci il təvəllüdlü Əliyeva Mətanət Fəxrəddin qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
71.	2004-cü il təvəllüdlü Abdullayev Məleykə Tapdıq	Gəncə şəhəri	04.10.2020

	qızı		
72.	1958-ci il təvəlüdlü Qasımova İradə Cəmil qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
73.	1973-cü il təvəlüdlü Abdullayev Tapdıq Əmiraslan oğlu	Gəncə şəhəri	04.10.2020
74.	1993-cü il təvəlüdlü Yolçuyeva Aytən Yolçu qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
75.	2011-ci il təvəlüdlü İbrahimov Fərid Faiq oğlu	Gəncə şəhəri	04.10.2020
76.	1984-cü il təvəlüdlü Əliyev Vüsalə Rza qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
77.	1958-ci il təvəlüdlü Zərgərova Rəhilə Meydan qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
78.	2019-cu il təvəlüdlü Eyubova Zəhra Xəyyam qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
79.	1955-ci il təvəlüdlü Əliyeva Rəna Qüdrət qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
80.	1976-ci il təvəlüdlü İbrahimova Fatella Sabir qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
81.	2010-cu il təvəlüdlü Əliyev Turqay Azər oğlu	Gəncə şəhəri	04.10.2020
82.	1988-ci il təvəlüdlü Əliyev Aqil Azər oğlu	Gəncə şəhəri	04.10.2020
83.	1976-ci il təvəlüdlü Mamedova Bəyaz Mirzə qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
84.	2013-cü il təvəlüdlü İbrahimova Banu Faiq qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
85.	1995-ci il təvəlüdlü İbrahimova Əfsanə Ziyəddin qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
86.	1995-ci il təvəlüdlü İbrahimov Royal Ramiz oğlu	Gəncə şəhəri	04.10.2020
87.	1968-ci il təvəlüdlü İbrahimov Ramiz Əli oğlu	Gəncə şəhəri	04.10.2020
88.	1944-cü il təvəlüdlü Qənbərova Sevil Ələkbər qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
89.	1995-ci il təvəlüdlü İbrahimova Təranə Zülfüqar qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
90.	1968-ci il təvəlüdlü Tağıyeva Kəmalə Vaqif qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
91.	1943-cü il təvəlüdlü Qriqoryan Karina Roman qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
92.	1961-ci il təvəlüdlü Ələkbərova Kubra Məcid qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
93.	1981-ci il təvəlüdlü Ələsgərova Rübələ Cərgəz qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
94.	2016-ci il təvəlüdlü Hacıyev Malik Aman oğlu	Gəncə şəhəri	04.10.2020
95.	1973-cü il təvəlüdlü Əhmədov Müşfiq Valeh oğlu	Gəncə şəhəri	04.10.2020
96.	1976-ci il təvəlüdlü Nağıyev İrza Əhəd oğlu	Gəncə şəhəri	04.10.2020
97.	İbrahimli Emil Emin oğlu	Gəncə şəhəri	04.10.2020
98.	İsmayılova Aynur Faiq qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
99.	1981-ci il təvəlüdlü Rəşad İsmayılov	Gəncə şəhəri	04.10.2020
100.	1994-cü il təvəlüdlü Qasımova Pərvin Nüsrəddin qızı	Gəncə şəhəri	04.10.2020
101.	1994-cü il təvəlüdlü İbrahimov Elşən Mehdi oğlu	Ağcabədi şəhəri	05.10.2020
102.	2015-ci il təvəlüdlü İbrahimova Ayan Rövşən qızı	Ağcabədi şəhəri	05.10.2020
103.	1971-ci il təvəlüdlü Səfərov Mehman Ağalar oğlu	Ağdam rayonunun, Üçoğlan kəndi	05.10.2020
104.	1958-ci il təvəlüdlü Həsənov Məşdi İbrahim oğlu	Goranboy rayonu, Qızılhacılı kəndi	05.10.2020
105.	1984-cü il təvəlüdlü Sevinc Həsənova Məşdi qızı	Goranboy rayonu, Qızılhacılı kəndi	05.10.2020
106.	2011-ci il təvəlüdlü Həsənov Elcan Elgün oğlu	Goranboy rayonu, Qızılhacılı kəndi	05.10.2020
107.	1969-cu il təvəlüdlü Ələkbərov Rasim Nadir oğlu	Goranboy rayonu, Qızılhacılı kəndi	05.10.2020
108.	1989-cu il təvəlüdlü Əliyev Dəyanət Qənimət oğlu	Tərtər rayonu, Qaynaq kəndi	06.10.2020
109.	1968-ci il təvəlüdlü Həsənov Seyfulla Yaqub oğlu	Tərtər rayonu, Köçərli kəndi	06.10.2020

110.	1992-ci il təvəllüdü Cəbrayılı Sədi Bəbir oğlu	Ağdam rayonunu, Böyükbəyli kəndi	08.10.2020
111.	1977-ci il təvəllüdü Quliyeva Hürü Talış qızı	Ağdam rayonunu, Böyükbəyli kəndi	08.10.2020
112.	1982-ci il təvəllüdü Əsədov Samir Hidayət oğlu	Füzuli rayonu, Qarabağ kəndi	09.10.2020
113.	1958-ci il təvəllüdü İbrahimov Nizami Cəfər oğlu	Füzuli rayonu, Qarabağ kəndi	09.10.2020
114.	1968-ci il təvəllüdü Abbasov Alman Ənvər oğlu	Füzuli rayonu, Qarabağ kəndi	09.10.2020
115.	1979-cu il təvəllüdü Hüseynov Əlizamin Cavid oğlu	Ağdam rayonu, Quzanlı qəsəbəsi	09.10.2020
116.	1978-ci il təvəllüdü Zeynalov Elçin Əli oğlu	Ağdam rayonu, Quzanlı qəsəbəsi	09.10.2020
117.	1984-cü il təvəllüdü Məmmədova Lalə Məhəmməd qızı	Ağdam rayonu, Quzanlı qəsəbəsi	09.10.2020
118.	1992-ci il təvəllüdü Rzayev Elçin Hənifə oğlu	Ağdam rayonu, Quzanlı qəsəbəsi	09.10.2020
119.	1980-ci il təvəllüdü Mehraqov Sənan Yusif oğlu	Goranboy rayonu, Tapqaraqoyunlu kəndi	09.10.2020
120.	1968-ci il təvəllüdü Fərəcov Müşfiq Təvəkkül oğlu	Tərtər rayonu	09.10.2020
121.	1970-ci il təvəllüdü Bəylərov Firudin Kamal oğlu	Tərtər rayon Kəngərli kəndi	12.10.2020
122.	1971-ci il təvəllüdü Zeynalov Ramiz Surxay oğlu	Tərtər rayonu, Düyərli kəndi	14.10.2020
123.	1966-cı il təvəllüdü Əhmədov Kamran Vəliyəddin oğlu	Tərtər rayonu, Əsgərli kəndi	14.10.2020
124.	1976-cı il təvəllüdü Əliyev Mətləb Cəmsid oğlu	Tərtər rayonu, Əsgərli kəndi	14.10.2020
125.	1987-ci il təvəllüdü Əhmədov Xəyyam Məhəmməd oğlu	Tərtər rayonu, Əsgərli kəndi	14.10.2020
126.	1965-ci il təvəllüdü İbrahimov İlqar İbrahim oğlu	Tərtər rayonu, Əsgərli kəndi	14.10.2020
127.	1996-cı il təvəllüdü Ağzadə Firdovsi Alim oğlu	Tərtər rayonu, Əsgərli kəndi	14.10.2020
128.	1960-cı il təvəllüdü Süleymanov Ağa Süleyman oğlu	Tərtər rayonu, Əsgərli kəndi	14.10.2020
129.	1983-cü il təvəllüdü Qəmbərov Namiq Malik oğlu	Tərtər rayonu	14.10.2020
130.	1964-cü il təvəllüdü Soltanov Saleh Eldar oğlu	Ağdam rayonu, Çəmənli kəndi	14.10.2020
131.	1969-cu il təvəllüdü Vəliyev Şahsuvar Millət oğlu	Ağdam rayonu, Birinci Baharlı qəsəbəsi	15.10.2020
132.	1979-cu il təvəllüdü Musayev Roman Yusif oğlu	Ağdam rayonu, Birinci Baharlı qəsəbəsi	15.10.2020
133.	Qəzənfərli Rəfael Qəzənfər oğlu	Tərtər şəhəri	15.10.2020
134.	Allahverdiyev Elsevər Vəli oğlu	Tərtər şəhəri	15.10.2020
135.	Məmmədov Fizuli Əli oğlu	Tərtər şəhəri	15.10.2020
136.	Əmirov Nofəl Yelmar oğlu	Tərtər şəhəri	15.10.2020
137.	1991-ci il təvəllüdü Hacıyev Rauf Nizami oğlu	Ağcabədi rayonu, Arazbar kəndi	17.10.2020
138.	1981-ci il təvəllüdü Həsənov Ramil Kamal oğlu	Ağdam rayonu,	17.10.2020

		Mahrızlı kəndi	
139.	1962-ci il təvəllüdlü Səlimov Niyaz Hüseynalı oğlu	Tərtər rayonu, Ələsgərli kəndi	19.10.2020
140.	1955-ci il təvəllüdlü Quliyeva Şamama İsa qızı	Ağdam rayonu, Bənövşələr qəsəbəsi	19.10.2020
141.	1976-cı il təvəllüdlü Quliyeva Maya Məmməd qızı	Ağdam rayonu, Bənövşələr qəsəbəsi	19.10.2020
142.	1982-ci il təvəllüdlü Həsənov Anar Bəybala oğlu	Ağdam rayonu, Bənövşələr qəsəbəsi	19.10.2020
143.	Məhiyəddinli Çiçək İlyas qızı	Ağdam rayonu, Paşabəyli kəndi	19.10.2020
144.	1972-ci il təvəllüdlü Şabanov Murov Rəsul oğlu	Tərtər rayonu, Cəmili kəndi	20.10.2020
145.	2003-cü il təvəllüdlü Əmirbəyov Murad Ceyhun oğlu	Qəbələ rayonu, Hacallı kəndi	22.10.2020

- Digər 255 nəfər yaralanmış şəxslərin siyahıları sədaqətləşdirilir.

Hesabatın üzərində işləyən hüquq müdafiəçiləri:

Novella Cəfəroğlu - *Dilarə Əliyeva adına Qadın Hüquqlarının Müdafiəsi Cəmiyyətinin sədri*
Səidə Qocamanlı - *İnsan Hüquqları və Qanunçuluğun Müdafiəsi Bürosunun rəhbəri*
Səadət Bənanyarlı - *Beynəlxalq İnsan Hüquqları Təşkilatının Azərbaycan bölməsinin rəhbəri*
Çingiz Qənizadə - *Demokratiya və İnsan Hüquqları Komitəsinin sədri*
Əvəz Həsənov - *Humanitar Tədqiqatlar İctimai Birliyinin sədri*
Dilarə Əfəndiyeva - *Ermənistan-Azərbaycan Sülh Platformasının Direktoru*
Yeganə Tarverdiyeva - *Azərbaycan Hüquq Müdafiə Təşkilatları Monitoring Qrupunun katibi*

Ünvan:
2nd Mirza Mansur str. 4/6,
Baku, Azerbaijan,
AZ 1004.

Phone: (+99450) 320 25 34
Email: mghro.azerbaijan@gmail.com